

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1881, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt förslag angående underdånig framställning hos Kongl. Maj:t om utarbetande och framläggande för nästa riksdag af förslag till tullförening mellan Sverige och Norge.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion, N:o 88, har Herr Grefve C. M. Björnstjerna hemställt:

”att Riksdagen underdånigst anhåller det täcktes Kongl. Maj:t utarbета och för nästkommande Riksdag framlägga förslag till svensk-norsk tullförening byggd på hufvudsakligen följande grunder:

- 1:o) Gemensam tulltaxa för båda länder.
- 2:o) Tulluppbörden verkställas af hvartera landet för sig.
- 3:o) Fördelningen af tullens nettobehållning de båda länderna emellan sker i förhållande till båda ländernas ytinnehåll eller så att Sverige erhåller $\frac{4}{7}$, Norge $\frac{3}{7}$.
- 4:o) Alla tullar de båda länderna emellan upphöra.
- 5:o) Produkter och varor, kommande från eller tullbehandlade i det ena landet, äro i det andra tullfria.
- 6:o) Bestämd tid, efter hvilken tullföreningen kan af det ena eller det andra landet uppsägas.“

Vid sistlidne års riksmöte blef af motionären framställt ett förslag i samma syfte och hufvudsakligen af samma innehåll som det nu föreliggande. Motionären anförde då, bland annat, att af de skrankor, som ännu hämmade den fria

samfärdseln emellan de förenade rikena och dymedeist förhindrade den anslutning dem emellan, som vore så nödvändig, om den förenade Norden med lugn och tillförsigt skulle kunna gå framtiden till mötes, en af de svåraste och säkerligen den obehagligaste vore de båda ländernas olika tullagstiftning; att härigenom ej mindre orsakades hinder i handel och sjöfart samt obehag för de trafikerande än äfven väcktes harm och ovilja hos gränsboarne, såväl Svenskar som Norrmän, när de genom ofrivilligt förbiseende af tulltaxans småaktiga föreskrifter utsattes för obehag, rättegångar och ofta nog känbara förluster, samt att en tullförening de båda länderna emellan således vore lika mycket i det ena som i det andra landets välförstådda intresse af behovet påkallad. Detta förslag blef dock af Riksdagen förkastadt på hemställan af Bevillnings-Utskottet, som dervid, bland annat, anmärkte, dels att genom Kongl. Maj:ts förnyade nådiga förordning angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 29 Maj 1874 eller den så kallade Mellanrikslagen många af de hinder för ömsesidig handel och sjöfart de förenade rikena emellan, som fordom förefunnits, numera voro undanröjda, dels ock att, om också en tullförening vore den enda fullt tillfredsställande formen för fullständigare sammanslutning mellan de begge folken uti deras handels- och sjöfartsförhållanden, en dylik förening dock för närvarande måste anses såsom ett mycket aflägsset önskningsmål samt i allt fall svårigen någonsin kunde byggas på sådana grunder, som motionären i sitt förslag uppställt. Och erinrade Utskottet derjemte icke allenast om saknaden af alla konstitutiva former för fattande af samfälda beslut i dessa hänseenden, utan äfven, och framför allt, om de begge folkens rättmätiga ömtålighet om sin fullkomliga sjelfständighet rörande beskattningsrättens utöfning — "en ömtålighet", yttrade Utskottet, "så djupt rotad i folkmedvetandet, att hvarje författningsform, som i sin tillämpning kunde föranleda ett underordnande af någotdera folkets sjelfbeskattningsrätt, långt ifrån att främja och stärka de politiska föreningsbanden, snarare kunde befaras innebära frö till söndring och upplösning."

Att i nu förevarande motion ett af Riksdagen så nyligen förkastadt förslag blifvit i nästan oförändrad form åter upptaget, har af motionären motiverats dermed, att en närmare sammanslutning emellan de båda brödrafolken syns honom med hvarje dag blifva en allt tydligare framstående nödvändighet; och har motionären derjemte, under erinran om hvad han tillföre i ämnet anført, anmärkt, att Mellanrikslagen, ehuru i öfrigt välbetänkt, dock ingalunda vore tillfyllestgörande, i synnerhet som den just genom sina bestämmelser angående de varuquantiteter, som vid färder landvägen mellan de båda rikena finge af resande tullfritt medföras, lätteligen kunde föranleda oförskylda förvecklingar och obehag samt deraf följande misshälligheter.

I anledning af motionärens framställning vill Utskottet till en början erinra,

att den så kallade Mellanrikslagen med få undantag medgifver full tullfrihet för alla svenska eller norska naturalster och tillverkningar, som införas landvägen eller sjöledes i ettdera rikets fartyg direkt från det ena landet till det andra, samt att derjemte finnes föreskrifvet, att vid resa landvägen från det ena riket till det andra varor af alla slag, undantagande spelkort, få inom vissa till kvantitet eller värde bestämda mindre partier tullfritt införas. § 4 i förordningen lyder nemligen som följer:

“Vid resa öfver gränsen från ena till andra riket vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelafgift som tull, medgifvet att af utländska till införsel tillåtna samt svensk och norsk tull underkastade alster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nemligen:

Band, alla slag, tillsammans 200 fot,

Brännvin och sprit, alla slag, tillsammans $1\frac{1}{2}$ kanna eller 5 buteljer,

Garn, alla slag, tillsammans 25 skålpund,

Kaffe 25 skålpund,

Salt 3 norska tunnor,

Socker 50 skålpund,

Tobak 10 skålpund,

Vin, alla slag, tillsammans $\frac{1}{2}$ ankare eller 20 buteljer,

Väfnader, alla slag, tillsammans 60 fot,

Öl, en ankare eller 50 buteljer;

Alla andra varor till ett sammanräknadt värde af 80 kronor, dock må värdet af hvarje särskild varuartikel icke öfverstiga 40 kronor.»

Denna till samfärdselns lättnad och de resandes bekvämlighet sålunda medgifna frihet synes Utskottet vara så vidsträckt och omfattande, att några oförskylda kollisioner med tulltaxans bestämmelser i allmänhet icke böra vara att befara.

Hvad åter vidkommer den punkt i förslaget, som deruti utgör den egentliga nyheten och således måste anses ämnad att göra detsamma mera antagligt, eller fördelningen af tullinkomsterna de båda länderna emellan, så är det uppenbart, att den af motionären förordade delningsgrunden eller förhållandet mellan ländernas yttinnehåll icke står i något som helst kausalsammanhang med tullinkomsternas storlek. Redan denna omständighet torde i och för sig vara tillräcklig att göra denna del af förslaget oantaglig, äfven om, såsom motionären förmenat, en dylik fördelning skulle »i det närmaste öfverensstämma med det vanliga förhållandet mellan båda ländernas beräknade tullinkomster.» Men i sjelfva verket eger icke ens en dylik tillfällig öfverensstämmelse rum. Under åren 1875—1879 hafva nemligen tullafgifterna i Sverige uppgått till sammanräknade 121,373,695 $\frac{1}{2}$ kronor eller i medeltal årligen till 24,274,739 kronor. Afkastningen af införseltullarne i Norge har, enligt officiella uppgifter, under samma tid uppgått till omkring 76,570,000 kro-

nor, utgörande i medeltal 15,314,000 kronor per år. En fördelning af dessa tullinkomster efter den af motionären förordade grund utvisar deremot en årlig inkomst för Sverige af 22,622,136 kronor och för Norge af 16,966,602 kronor, eller en årlig minskning i Sveriges tullinkomster af mer än en och en half million kronor.

Slutligen vill Utskottet, med erinran i öfrigt om hvad 1880 års Bevillnings-Utskott redan i ämnet anfört, endast påpeka huru som en tullförening, åtminstone under nuvarande förhållanden och i betraktande af den viktiga ställning, som finanstullarne intaga i vårt beskattningssystem, ofta skulle verka hinderligt vid tillgodo-seende af statsverkets behof, och detta på ett sätt, som kunde icke allenast nödvändiggöra tillgripandet af andra och för landets inbyggare mindre välkomna beskattningsformer, utan äfven lätteligen framkalla unionella misshälligheter och förvecklingar af svåraste art. Utskottet hemställer alltså,

att Herr Grefve Björnstjernas ifrågavarande motion måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Stockholm den 4 Mars 1881.

På Utskottets vägnar:

A. H. Fock.